

TẠP CHÍ KHOA HỌC

ISSN: 2525-2348

QUẢN LÝ & CÔNG NGHỆ

Journal of science of Management and Technology

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 429/GP - BTTTT

Số 34 Quý III/2025

TỔNG BIÊN TẬP

PGS.TS Nguyễn Xuân Sơn

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

GS.TS Hoàng Xuân Thảo - Chủ tịch

TS Phạm Kim Thư - PCT thường trực

TS Nguyễn Đức Thọ - PCT

GS.TS Trần Anh Bảo - UV

GS.TS Nguyễn Văn Tài - UV

GS.TS Nguyễn Đình Chiến - UV

PGS.TS Nguyễn Văn Mạnh - UV

TS Phùng Trọng Toàn - UV

TS Hoàng Lan Phương - UV

TS Nguyễn Thị Hồng Loan - UV

TS Nguyễn Xuân Tuấn - UV

TS Lê Đức Huy - UV

TS Nguyễn Văn - Thư ký

ĐỊA CHỈ TOÀ SOẠNLô 1- 4, số 431 đường Tam Trinh,
quận Hoàng Mai, Hà Nội

Điện thoại: 0326356456

Email: Tapchikhoahoc2020@gmail.com

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN

Số 429/GP-Bộ TTTT

Ngày 30/8/2016 của Bộ TT&TT

THIẾT KẾ VÀ CHẾ BẢN

Hồng Lâm

In tại Công ty TNHH In

Thương mại và Dịch vụ

Nguyễn Lâm

Giá 55.000 đồng

QUẢN LÝ KINH TẾ - ECONOMIC MANAGEMENT

- ◆ **Phạm Kim Thư, Lê Thị Anh Vân:** Vai trò của Doanh nghiệp trong thúc đẩy quá trình Xanh hóa các ngành kinh tế - *The role of businesses in promoting the greening of economic sectors.* 1
- ◆ **Trần Hồng Việt, Đỗ Hoàng Long:** Chất lượng dịch vụ hỗ trợ đào tạo tại Học viện Ngân hàng: Thực trạng và giải pháp - *The quality of educational support services at the Banking academy: current situation and proposed solutions* 9
- ◆ **Nguyễn Thị Kim Oanh, Ngô Thị Mai Khuyên:** Tăng cường công tác quản lý Thuế giá trị gia tăng đối với các Doanh nghiệp ngoài quốc doanh tại Chi cục Thuế thành phố Hạ Long - *Strengthening value-added tax management for non-state enterprises at the ha long city tax branch* 16
- ◆ **Nguyễn Thị Dung:** Tỷ lệ giải ngân vốn đầu tư công tiếp tục giảm: Thực trạng và Giải pháp nâng cao hiệu quả triển khai - *The declining disbursement rate of public investment capital: Current challenges and policy recommendations for enhanced implementation* 21
- ◆ **Tạ Thị Lệ Yên:** Nợ xấu Ngân hàng thương mại Việt Nam lập đỉnh: Thực trạng và khuyến nghị chính sách cấp bách - *Vietnam's commercial banks facing record-high non-performing loans: current situation and urgent policy recommendations* 26
- ◆ **Phí Thị Kim Thư:** Tình trạng bội chi trong sinh viên đại học và một số khuyến nghị - *Overspending among college students and some recommendations* 30
- ◆ **Trần Thị Thái:** Trí tuệ nhân tạo trong hoạt động marketing và vận dụng trong giảng dạy các môn học chuyên ngành quản trị marketing tại trường cao đẳng kinh tế - kế hoạch Đà Nẵng - *Artificial intelligence in marketing activities and its application in teaching marketing management courses at danang college of economics – planning* 34
- ◆ **Đặng Thị Thu Huệ:** Thúc đẩy vai trò của doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ trong phát triển du lịch bền vững tại Việt Nam - *Promoting the role of small and micro enterprises in sustainable tourism development in Vietnam* 38
- ◆ **Vũ Thị Phương Anh:** Nâng cao hiệu quả ESG của ngành Du lịch: xu hướng esg trên toàn thế giới và bài học cho Việt Nam - *Enhancing esg performance of tourism businesses: emerging ESG trends worldwide and lessons for Vietnam* 44
- ◆ **Trần Hương Giang:** Ảnh hưởng của quá trình chuyển đổi số đến năng lực kinh doanh của doanh nghiệp việt nam trong bối cảnh hiện đại hóa và hội nhập - *The impact of digital transformation on the business performance of vietnamese enterprises in the context of modernization and integration* 49

KHOA HỌC CÔNG NGHỆ - SCIENCE TECHNOLOGY

- ◆ **Nguyễn Thị Hảo:** Một số quan điểm của đảng cộng sản Việt Nam về phát huy quyền làm chủ của nhân dân giai đoạn 1996–2006 - *The communist party of Vietnam's perspectives on promoting people's right to mastery in the period 1996–2006* 54
- ◆ **Hoàng Thảo Phương, Nguyễn Thùy Linh:** Ứng dụng sơ đồ tư duy để nâng cao hiệu quả học tập môn Văn hóa Trung Quốc ngành Trung Quốc học - *Applying mind maps to improve learning efficiency of Chinese Culture subject, Sinology major* 57
- ◆ **Chu Văn Phước:** Giải pháp nâng cao chất lượng dạy và học môn Toán cao cấp ở Trường Cao đẳng Kỹ thuật Phòng không-Không quân - *Solutions to improve the quality of teaching and learning Advanced Mathematics at the Air Defense - Air Force Technical College* 62
- ◆ **Trần Văn Thường:** Rèn luyện nề nếp, kỷ cương cho sinh viên tại Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh - Đại học Huế - *Training discipline and order for students at center for national defense and security education - Hue University* 66
- ◆ **Ngô Thanh Huy, Nguyễn Khắc Quốc:** Nghiên cứu việc xác định và phân loại các phương pháp giảng dạy trong giáo dục bậc cao - *Research on the identification and classification of teaching methods in higher education* 71
- ◆ **Trần Minh Quyền, Nguyễn Ngọc Thành:** Chất lượng dạy học thực hành giáo dục Quốc phòng và An ninh theo Thông tư 05 tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Huế - *The quality of teaching and practical training in national defense and security education according to circular no. 05 at the Center for National defense and Security education – Hue University* 76
- ◆ **Huỳnh Minh Sơn, Võ Minh Hoàng:** Mô hình chuỗi thời gian Arima trong phân mềm thống kê R và ứng dụng dự báo nhu cầu tiêm chủng Vaccine sởi - *Arima time series model in R statistical software and its application in measles Vaccine immunization forecasting* 80
- ◆ **Trần Đức Nam, Nguyễn Thị Phụng:** Nghiên cứu xây dựng mô hình nhà thông minh dựa trên Iot - *Research on building smart home model based on Iot* 86
- ◆ **Lê Thị Minh Tâm, Bùi Thanh Tùng, Vũ Đình Công, Nguyễn Duy Nguyễn, Nguyễn Văn An, Phạm Tiến Đạt:** Ứng dụng mô hình học sâu tối ưu hệ thống điều khiển tự động Máy ấp trứng - *Application of deep learning model to optimize automatic control system of incubator* 90
- ◆ **Vũ Thị Trà:** Nghiên cứu cấu trúc và cơ chế khuếch tán trong thủy tinh kim loại - *A multiscale approach to structural relaxation and diffusion in metallic glasses* 97

CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC THỰC HÀNH GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH THEO THÔNG TƯ 05 TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH - ĐẠI HỌC HUẾ

Trần Minh Quyền*, Nguyễn Ngọc Thành*

TÓM TẮT

Giáo dục quốc phòng và an ninh là một bộ phận quan trọng trong chương trình giáo dục phổ thông và đại học, góp phần hình thành nhân cách, ý thức trách nhiệm và năng lực bảo vệ Tổ quốc cho học sinh, sinh viên. Việc nâng cao chất lượng dạy học thực hành theo Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT đặt ra yêu cầu đổi mới mạnh mẽ cả về nội dung, phương pháp giảng dạy lẫn điều kiện cơ sở vật chất. Bài viết phân tích thực trạng, nguyên nhân của một số tồn tại trong công tác dạy học thực hành môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh theo Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh - Đại học Huế. Trên cơ sở đó, tác giả đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả, chất lượng giảng dạy thực hành, góp phần đáp ứng yêu cầu giáo dục toàn diện cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: *Chất lượng, dạy học thực hành, giáo dục, Quốc phòng và An ninh*

Ngày nhận bài: 10/04/2025; **Ngày phản biện:** 25/04/2025; **Ngày duyệt đăng:** 10/05/2025

ABSTRACT

National defense and security education is an important part of the general and university education program, contributing to the formation of personality, sense of responsibility and capacity to protect the Fatherland for students. Improving the quality of practical teaching according to Circular 05/2020/TT-BGDĐT requires strong innovation in both content, teaching methods and material conditions. The article analyzes the current situation and causes of some shortcomings in the practical teaching of National Defense and Security Education according to Circular 05/2020/TT-BGDĐT at the Center for National Defense and Security Education - Hue University. On that basis, the author proposes solutions to improve the effectiveness and quality of practical teaching, contributing to meeting the requirements of comprehensive education for students in the current period.

Keywords: *Quality, practical teaching, education, National Defense and Security*

Email: tranminhquyen85@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN), là một nội dung học tập bắt buộc trong chương trình đào tạo chính khóa trong các cơ sở Giáo dục đại học, nhằm hình thành cho SV kiến thức, kỹ năng cơ bản về quốc phòng, an ninh, góp phần xây dựng thể hệ công dân có bản lĩnh chính trị và tinh thần yêu nước. Trong đó, dạy học thực hành giữ vai trò quan trọng trong chuyên hóa lý thuyết thành kỹ năng thực tế. Tuy nhiên, tại nhiều trung tâm GDQPAN, trong đó có Trung tâm GDQP&AN - Đại học Huế, công tác tổ chức và triển khai giảng dạy thực hành vẫn còn nhiều hạn chế. Việc nghiên cứu, đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng dạy học thực hành theo định hướng của Thông tư 05 là hết sức cần thiết.

Trong giai đoạn hiện nay, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với thế hệ trẻ. Vì vậy, giáo dục lòng yêu nước, kỹ năng quân sự cơ bản và ý

thức quốc phòng toàn dân thông qua môn GDQP&AN trở nên thiết yếu. Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT quy định chương trình môn học GDQP&AN đã nhấn mạnh vai trò của dạy học thực hành trong hình thành kỹ năng và phẩm chất cần thiết cho học sinh, SV. Tuy nhiên, thực tế cho thấy công tác tổ chức dạy học thực hành vẫn còn nhiều bất cập, cần được quan tâm đúng mức để đáp ứng yêu cầu mới.

Trong thời gian qua, công tác giảng dạy môn học GDQP&AN trên cả nước nói chung, giảng dạy thực hành môn học GDQPAN ở Trung tâm GDQP&AN - Đại học Huế luôn được chú trọng đến hiệu quả dạy học thực hành, nội dung học tập gắn sát với thực tiễn, quá trình học tập môn học này đòi hỏi sự kết hợp giữa nói và làm mà cơ bản vận dụng tốt nội dung lý luận vào thực tế để thực hiện được kỹ năng, kỹ xảo về điều lệnh, kỹ thuật và chiến thuật; nâng cao kỹ năng thực hành cho SV cần

* ThS. Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh - Đại học Huế

thiết phải có phương pháp giảng dạy phù hợp để nâng cao chất lượng dạy và học.

Là một đơn vị thuộc hệ thống cơ sở giáo dục đại học trong nền giáo dục quốc dân, Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế có chức năng đào tạo, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng và an ninh cho SV các trường đại học thành viên. Trong thời gian qua, hoạt động giảng dạy môn GDQP&AN, đặc biệt là phần thực hành, luôn được Đảng ủy, Ban Giám đốc trung tâm cùng đội ngũ GV chú trọng triển khai với nhiều giải pháp nhằm nâng cao chất lượng. Nhờ đó, SV từng bước biết áp dụng kiến thức đã học vào thực tiễn, hình thành kỹ năng, năng lực thực hành và phát triển các phẩm chất trí tuệ cần thiết trong hoạt động quốc phòng và an ninh. Tuy nhiên, thực tiễn dạy học thực hành tại Trung tâm vẫn còn nhiều hạn chế: kết quả tiếp thu kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo của SV chưa cao; khả năng vận dụng lý thuyết vào thực tế còn yếu; phương pháp giảng dạy chủ yếu vẫn là truyền thống, ít ứng dụng các phương pháp hiện đại nhằm phát triển kỹ năng thực hành. Những bất cập này một phần xuất phát từ sự thiếu đầu tư, quan tâm đúng mức trong tổ chức và triển khai dạy học thực hành cho SV.

2. Cơ sở lý luận và Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT

Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT do Bộ GD&ĐT ban hành quy định chuẩn nội dung, chương trình và phương pháp giảng dạy môn GDQPAN ở bậc đại học. Trong đó, phần thực hành chiếm tỷ lệ lớn, bao gồm các nội dung như: điều lệnh đội ngũ, kỹ thuật bắn súng, kỹ thuật chiến đấu bộ binh, sơ cứu, cấp cứu,...

Thông tư nhấn mạnh vai trò của thực hành nhằm rèn luyện kỹ năng quân sự cơ bản, kỷ luật, tác phong quân đội, qua đó giúp SV phát triển toàn diện[1].

Hoạt động giảng dạy GDQP&AN cho SV tại Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế là một quá trình giáo dục có tổ chức, được thực hiện theo chương trình, nội dung và phương pháp sư phạm nhằm trang bị kiến thức, kỹ năng quân sự – an ninh, rèn luyện bản lĩnh, phẩm chất cần thiết để SV sẵn sàng thực hiện nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc.

Giảng dạy GDQP&AN không chỉ truyền thụ tri thức mà còn góp phần hình thành phẩm chất quân sự, phát triển nhân cách cho SV. Những phẩm chất này được hình thành qua quá trình học tập, rèn luyện tại Trung tâm và có ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả công tác quốc phòng, an ninh của SV sau khi tốt nghiệp.

Nhiệm vụ chính của hoạt động này là giúp SV có bản lĩnh chính trị vững vàng, có thái độ, hành vi đúng đắn

trong môi trường quân sự; nâng cao thể lực, trí tuệ, kỹ năng, gắn kết việc học quân sự với học tập chuyên môn. Đồng thời, hình thành ở SV các phẩm chất trí tuệ (tư duy linh hoạt, sáng tạo, quyết đoán), cảm xúc tích cực và ý chí vững vàng trong hoạt động quân sự.

Ngoài ra, giảng dạy GDQP&AN còn hướng đến xây dựng phẩm chất đặc thù quân sự cho SV như: lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc và nhân dân; tinh thần chiến đấu kiên cường; ý chí vượt khó, khả năng tổ chức và kỷ luật; trình độ kỹ - chiến thuật; tư duy quân sự nhạy bén, khả năng quan sát và phán đoán tốt.

Nội dung giảng dạy môn GDQP&AN bao gồm: giáo dục truyền thống yêu nước, tinh thần tự hào và tự tôn dân tộc; quan điểm, đường lối cơ bản của Đảng và Nhà nước về quốc phòng, an ninh; công tác quốc phòng, an ninh và hệ thống văn bản pháp luật liên quan; trang bị kiến thức cơ bản về lực lượng vũ trang nhân dân, nghệ thuật quân sự Việt Nam; phòng, chống chiến lược “Diễn biến hoà bình”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch; và những kiến thức nền tảng về kỹ thuật, chiến thuật quân sự, cũng như phòng thủ dân sự.

Giảng dạy môn GDQP&AN tại Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế, trong đó có Dạy học thực hành (DHTH) là quá trình sư phạm trong đó GV tổ chức cho SV vận dụng kiến thức đã học vào giải quyết các nhiệm vụ lý thuyết và thực tiễn trong lĩnh vực quốc phòng và an ninh. Qua đó, SV được hình thành và rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo và phẩm chất chuyên môn nhằm đáp ứng yêu cầu, mục tiêu đào tạo môn GDQP&AN tại Trung tâm.

Mục tiêu của DHTH môn GDQP&AN tại Trung tâm là tạo điều kiện cho SV vận dụng kiến thức lý thuyết vào thực tiễn, qua đó củng cố và mở rộng tri thức; phát triển kỹ năng, kỹ xảo về hoạt động quốc phòng, an ninh; nâng cao năng lực tư duy và tính chủ động trong học tập. Trong đó, mục tiêu rèn luyện kỹ năng tư duy kết hợp với kỹ năng thực hành trong lĩnh vực quốc phòng và an ninh đóng vai trò then chốt trong việc nâng cao chất lượng đào tạo.

Chương trình và nội dung huấn luyện thực hành (HLTH) môn GDQP&AN tại Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế luôn bám sát chương trình khung do Bộ Giáo dục & Đào tạo ban hành. Chương trình HLTH được xây dựng hoàn chỉnh, phù hợp với thực tiễn, đảm bảo sự cân đối giữa các hình thức thực hành, đồng thời tăng cường thời lượng thực hành phù hợp với từng nhóm đối tượng SV. Nội dung HLTH được tổ chức thành hai

dạng bài tập chính: bài tập nhận thức và bài tập hành động, gắn liền với thực tế quân sự và vai trò, trách nhiệm của SV trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh hiện nay. Mục tiêu là củng cố kiến thức, đồng thời rèn luyện kỹ năng và kỹ xảo cho SV.

Về phương pháp, phương tiện và điều kiện tổ chức HLTH, Trung tâm từng bước được đầu tư theo hướng đa dạng, hiện đại, tạo thuận lợi trong việc kết hợp các phương pháp dạy học tiên tiến với các phương pháp truyền thống. Sự quan tâm, chỉ đạo của Đảng ủy và Ban Giám đốc Trung tâm trong việc trang bị cơ sở vật chất, thiết bị giảng dạy đã góp phần nâng cao hiệu quả và chất lượng HLTH môn GDQP&AN.

Hoạt động HLTH cho SV hiện được triển khai dưới nhiều hình thức như: thực hành làm bài tập, thực hành luyện tập, thực hành sử dụng vũ khí và trang bị. Trong đó, trọng tâm là luyện tập kỹ thuật hành động và kỹ thuật sử dụng các phương tiện kỹ thuật quân sự phục vụ quốc phòng - an ninh. Quy mô và địa điểm tổ chức HLTH chủ yếu được triển khai tại các cơ sở của Trung tâm như: giảng đường, thao trường, sân tập chuyên dụng, bãi học chiến thuật, sân điều lệnh và nhà tập bắn – đảm bảo sự gắn kết giữa huấn luyện với thực tiễn sinh hoạt, học tập và rèn luyện của SV.

Thời lượng thực hành học tập môn GDQP&AN tại Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế được tổ chức linh hoạt, tùy theo từng nhóm đối tượng. Cụ thể, SV ngành cử nhân sư phạm GDQP&AN sẽ học tập trung tại Trung tâm trong thời gian 1 năm. Trong khi đó, SV thuộc các trường đại học trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế sẽ tham gia học tập trung trong thời gian 4 tuần.

Kết quả thực hành môn GDQP&AN tại Trung tâm thể hiện qua mức độ hình thành và phát triển các phẩm chất, năng lực về quốc phòng và an ninh của mỗi SV, dựa trên mục tiêu và yêu cầu đào tạo mà Trung tâm đã đề ra.

3. Thực trạng dạy học thực hành tại Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế

3.1. Những kết quả đạt được

Thực hiện nghiêm túc các quy định của Bộ Giáo dục & Đào tạo về công tác GDQP&AN cho SV, Đảng ủy, Ban Giám đốc Trung tâm cùng đội ngũ sư phạm đã nhận thức rõ vai trò và tầm quan trọng của việc tổ chức dạy học thực hành, cũng như nâng cao chất lượng giảng dạy thực hành môn GDQPAN cho SV. Các tổ bộ môn và GV cũng đã có nhận thức sâu sắc về ý nghĩa và yêu cầu của việc nâng cao chất lượng hoạt động dạy học thực hành đối với môn học này."

Cơ sở vật chất đang được đầu tư nâng cấp: Hiện nay

Trung tâm đã đầu tư xây dựng nhà tập bắn đa năng, sân huấn luyện điều lệnh và thao trường chiến thuật đưa vào hoạt động giảng dạy thường xuyên cho SV các Khóa học tập trong năm, vũ khí hoá cải và các mô hình học cụ được Trung tâm lập dự trù, đầu tư mua sắm, bổ sung hằng năm theo đề nghị của các Khoa, phòng.

Đội ngũ GV có kinh nghiệm thực tiễn và khả năng sư phạm tốt. Đội ngũ GV gồm 12 GV là sĩ quan quân đội biệt phái và 15 GV cơ hữu tốt nghiệp cử nhân sư phạm GDQP&AN. Trình độ hầu hết là thạc sĩ có kinh nghiệm giảng dạy trên 10 năm. GV cơ hữu chủ yếu được đào tạo tại các trường lục quân 1 và trường sĩ quan chính trị nên có năng lực về chuyên môn tốt.

3.2. Những tồn tại, hạn chế

Cơ sở vật chất còn thiếu thốn, thao trường, bãi tập chưa đạt chuẩn. Hiện nay cơ sở vật chất phục vụ cho giảng dạy các nội dung thực hành của môn học GDQP&AN tại Trung tâm GDQP&AN trên cả nước nói chung và Tại Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế nói riêng chưa đáp ứng như cầu giảng dạy còn thiếu về số lượng so với yêu cầu của thông tư số 19/2022/TT-BGDĐT do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành ngày 22/12/2022, quy định danh mục thiết bị dạy học tối thiểu cho môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh áp dụng tại các trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, trường phổ thông có nhiều cấp học, trường cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục Đại học.

Thiếu trang thiết bị phục vụ học thực hành như súng mô hình, bản đồ quân sự, thiết bị hỗ trợ mô phỏng. Trang thiết bị ở Trung tâm GDQP&AN – Đại học Huế đã từng bước được trang bị. Tuy nhiên còn thiếu về số lượng so với yêu cầu của thông tư số 19/2022/TT-BGDĐT do Bộ Giáo dục & Đào tạo ban hành ngày 22/12/2022, quy định danh mục thiết bị dạy học tối thiểu cho môn học GDQP&AN áp dụng tại các trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, trường phổ thông có nhiều cấp học, trường cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục Đại học.

Phương pháp giảng dạy thực hành còn mang tính truyền thống, thiếu đổi mới. Trong giảng dạy các nội dung thực hành còn mang tính chất huấn luyện, cứng nhắc, nguyên tắc nên việc áp dụng các phương pháp đổi mới trong giảng dạy còn hạn chế.

Thời lượng thực hành chưa tương xứng với yêu cầu rèn luyện kỹ năng. Nội dung chương trình nhiều mà thời lượng giảng dạy và luyện tập chưa tương xứng dẫn đến việc truyền tải nội dung và rèn luyện kỹ năng của SV còn gặp khó khăn.

SV chưa thực sự hứng thú, coi trọng môn học, đặc biệt là các nội dung yêu cầu vận động cao, kỷ luật nghiêm ngặt. Giáo dục quốc phòng và an ninh là một môn học bắt buộc ở các cơ sở Giáo dục Đại học cấp chứng chỉ là điều kiện để xét tốt nghiệp. Tuy nhiên môn học này được các em học sinh, SV xem là môn học phụ, môn điều kiện nên không thực sự coi trọng và có thái độ thờ ơ với môn học, không hứng thú với các nội dung của môn học, đặt biệt là đối với các nội dung thực hành, gây sự nhàm chán cho người học.

Đánh giá kết quả học tập thực hành còn mang tính hình thức, chưa toàn diện. Việc đánh giá kết quả học tập nội dung theo học phần trong đó học phần Kỹ thuật chiến đấu bộ binh và chiến thuật đánh giá theo điểm thi thực hành ở nội dung bắn súng nên nó chưa đánh giá được một cách toàn diện các nội dung thực hành của SV trong quá trình học tập.

4. Giải pháp nâng cao chất lượng dạy học thực hành

4.1. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị

Trung tâm cần có kế hoạch đầu tư bài bản và lâu dài vào xây dựng thao trường, bãi tập, phòng học chuyên dụng, đồng thời trang bị đầy đủ dụng cụ như súng mô hình, bản đồ, trang phục quân sự... Đặc biệt, cần có sự tham gia, hỗ trợ từ các đơn vị quân đội, lực lượng vũ trang địa phương trong việc chia sẻ cơ sở vật chất và nhân lực.

Mua sắm, bổ sung mô hình, thiết bị thực hành hiện đại: súng mô phỏng, thiết bị mô phỏng bắn súng bằng laser, bộ dụng cụ sơ cấp cứu,...

Xây dựng thao trường đa chức năng phù hợp với các tình huống huấn luyện.

4.2. Đổi mới phương pháp giảng dạy thực hành

Việc áp dụng các phương pháp dạy học tích cực như mô phỏng tình huống chiến đấu, học qua trải nghiệm, tổ chức trò chơi quân sự... sẽ giúp SV hứng thú hơn và dễ tiếp thu kỹ năng. Bên cạnh đó, GV cần linh hoạt kết hợp giữa lý thuyết và thực hành ngay trong mỗi tiết học để tăng tính thực tiễn.

Áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực như dạy học theo trạm, tình huống giả định.

Sử dụng công nghệ mô phỏng (AR/VR), video hướng dẫn kỹ thuật.

Tăng tính trải nghiệm, lồng ghép hoạt động nhóm để tăng hiệu quả học tập.

4.3. Bồi dưỡng đội ngũ GV

GV giảng dạy môn GDQP&AN cần được thường xuyên tập huấn, cập nhật kiến thức chuyên môn và kỹ

năng sư phạm, đặc biệt là kỹ năng tổ chức các nội dung thực hành như điều lệnh, bắn súng, chiến thuật... Sự tự tin, thành thạo và sáng tạo của giáo viên, GV sẽ trực tiếp ảnh hưởng đến chất lượng buổi học thực hành.

4.4. Ứng dụng công nghệ thông tin

Các phần mềm mô phỏng bắn súng, thao tác chiến thuật, mô hình 3D thao trường... có thể thay thế phần nào các điều kiện thực tế chưa đáp ứng được. SV có thể luyện tập nhiều lần, rút kinh nghiệm qua từng bước xử lý tình huống mà vẫn đảm bảo an toàn, tiết kiệm chi phí.

4.5. Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả thực hành

Đánh giá theo quá trình, kết hợp sản phẩm thực hành với thái độ học tập.

Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá kỹ năng cụ thể theo từng nội dung huấn luyện.

Phản hồi kịp thời, khách quan để SV điều chỉnh quá trình học tập.

5. Kết luận

Dạy học thực hành môn GDQPAN đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành kỹ năng, tác phong và thái độ học tập nghiêm túc của SV. Việc triển khai hiệu quả Thông tư 05 tại Trung tâm GDQPAN – Đại học Huế cần sự phối hợp đồng bộ giữa các yếu tố: cơ sở vật chất, đội ngũ GV, phương pháp giảng dạy và cơ chế đánh giá. Với những giải pháp đề xuất, kỳ vọng nâng cao chất lượng dạy học thực hành, từ đó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo nói chung và hiệu quả giáo dục quốc phòng và an ninh nói riêng.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT về quy định chương trình GDQPAN đối với SV.
2. Trần Văn Quang (2022), Đổi mới phương pháp dạy học GDQPAN theo hướng tiếp cận năng lực, Tạp chí Giáo dục Quốc phòng.
3. Vụ Giáo dục Quốc phòng và An ninh - Kinh nghiệm giảng dạy môn học giáo dục quốc phòng và an ninh các cấp THPT. <http://www.moet.gov.vn/giaoducquocdan/giao-duc-quoc-phong-an-ninh/Pages/default.aspx?ItemID=5306>
4. Lê Minh Hùng (2023), Nâng cao hiệu quả thực hành trong môn GDQPAN ở các trường đại học, Tạp chí Khoa học Giáo dục.
5. Nguyễn Văn Hưng (2021), Vai trò của công nghệ mô phỏng trong giảng dạy GDQPAN, Kỷ yếu Hội thảo quốc gia về giáo dục quốc phòng.